

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ КОНГРЕС КРИМІНАЛІСТІВ

НОВЕ СТОЛІТТЯ КРИМІНАЛІСТИКИ ТА СУДОВИХ НАУК

Liber Amicorum
на честь академіка В. Ю. Шенітька

Монографія

Харків
«Право»
2026

УДК 343.9
Н75

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(протокол № 3 від 23 жовтня 2025 р.)
та бюро президії Національної академії правових наук України
(постанова № 237/1 від 19 листопада 2025 р.)*

Нове століття криміналістики та судових наук : Liber Amicorum Н75 на честь академіка В. Ю. Шепітька : монографія / [за ред. М. В. Шепітька] ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого ; Нац. акад. прав. наук України ; Міжнар. конгрес криміналістів. – Харків : Право, 2026. – 864 с. : іл.

ISBN 978-617-8617-76-9

Монографія підготовлена на честь академіка Валерія Шепітька у форматі Liber Amicorum. Творчий колектив колег, друзів та учнів В. Ю. Шепітька здійснили спробу зафіксувати свої погляди на розвиток криміналістики та судових наук у сучасному світі крізь призму його публікацій та наукової активності. У книзі представлено особливості взаємодії між ним і його колегами, друзями та учнями. У роботі також публікується біографія В. Ю. Шепітька, список його публікацій, перелік учнів, що формують наукову школу криміналістики та судових наук, а також окремі схеми, таблиці та ілюстрації.

Для студентів, аспірантів, докторантів, викладачів закладів вищої освіти, працівників органів правопорядку та суду, адвокатів, а також усіх, хто цікавиться сучасними дослідженнями криміналістики й судових наук.

УДК 343.9

- © Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2026
- © Національна академія правових наук України, 2026
- © Міжнародний конгрес криміналістів, 2026
- © ТОВ «Видавничий дім «Право», 2026

ISBN 978-617-8617-76-9

NATIONAL ACADEMY OF LEGAL SCIENCES OF UKRAINE
YAROSLAV MUDRIY NATIONAL LAW UNIVERSITY
INTERNATIONAL CRIMINALISTS CONGRESS

NEW CENTURY OF CRIMINALISTICS AND FORENSIC SCIENCES

Liber Amicorum
in honour of Academician Valery Shepitko

Monograph

Kharkiv
«Pravo»
2026

Publishing House «Pravo» LLC,
11/2 Kharkiv Divisions St., Kharkiv, Ukraine
For correspondence: P.O. Box 822, Kharkiv, 61023, Ukraine
Tel.: (050) 409-08-69, (067) 574-81-20, (063) 254-50-84
Website: <https://pravo-izdat.com.ua>

Copyright © Yaroslav Mudriy National Law University, 2026
Copyright © National Academy of Legal Sciences, 2026
Copyright © International Criminalists Congress, 2026
Copyright © Publishing House «Pravo» LLC, 2026

All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, without the prior permission in writing of Publishing House «Pravo» LLC, or as expressly permitted by law, by license or under terms agreed with the appropriate reprographics rights organization. Enquiries concerning reproduction outside the scope of the above should be sent to the Publishing House «Pravo» LLC, at the address above.

You must not circulate this work in any other form and you must impose this same condition on any acquirer.

New Century of Criminalistics and Forensic Sciences : Liber Amicorum in Honour of Academician Valery Shepitko : monograph / [ed. by M. Shepitko] ; Yaroslav Mudriy National Law University ; National Academy of Legal Sciences ; International Criminalists Congress. – Kharkiv : Pravo, 2026. – 864 p. : ill.

ISBN 978-617-8617-76-9

Last digit is a print number: 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

Зміст

Передмова / Михайло Шепітько.....	25
Переднє слово / Анатолій Гетьман	29
Вступне слово / Володимир Журавель.....	32

Вітальні слова

Сергій Ківалов

Dives est, qui sapiens est – той багатий, хто мудрий	34
---	-----------

Ніна Кайзер

До Вашого 65-річчя – <i>ad multos annos!</i>	37
---	-----------

Томас Е. Гундлах

Вітання для Liber Amicorum на честь

проф. др. Валерія Шепітька з нагоди його 65-річчя	39
--	-----------

Рафал Цесля

Найщиріші вітання та найглибша подяка	41
--	-----------

Ярослав Лазур

Справа усього життя	43
----------------------------------	-----------

Юрій Барабаш

Вітання зі славним ювілеєм	45
---	-----------

Життєвий і творчий шлях академіка Валерія Шепітька.....	47
--	-----------

Розділ I

Нотатки колег, друзів та учнів про академіка Валерія Шепітька

1.1. *Галина Авдєєва*

Вагомий внесок професора В. Ю. Шепітька у розвиток криміналістики та юридичної психології.....	57
---	-----------

1.2. *Вікторія Алексеїчук*

Видатний учений-криміналіст ХХІ століття

Валерій Юрійович Шепітько очима учнів.....	63
---	-----------

1.3. *Владислава Батиргарєєва*

Хай живе криміналістика!	73
---------------------------------------	-----------

1.4. *Юрій Баулін*

В. Ю. Шепітько – професіонал, колега, товариш	79
--	-----------

1.5. *Василь Білоус*

Штрих до портрету проф. В. Ю. Шепітька з аероперспективи	83
---	-----------

1.6. *В'ячеслав Вапнярчук*

Валерій Юрійович Шепітько – перший керівник в моєму

«юридичному житті»	84
---------------------------------	-----------

1.7. *Олеся Ващук*

Професор Шепітько: коли легенда стає великим другом	89
--	-----------

1.8. Михайло Вільгушинський	
Життєві шляхи студентських друзів	97
1.9. Юрій Георгієвський	
Учителю, старшому товаришу та «Метру криміналістики» – Валерію Юрійовичу Шепітьку!	101
1.10. В'ячеслав Гецько	
Про наукове спілкування Валерія Шепітька з В'ячеславом Гецьком (прокурором Генеральної прокуратури України у відставці) та його родиною фахових юристів	104
1.11. Наталія Глинська	
Видатний учений та яскрава особистість	108
1.12. Володимир Голіна	
Валерій Юрійович Шепітько: <i>impression</i>	112
1.13. Андрій Григоренко	
Видатний науковець, талановита людина, мудрий науковий керівник та справжній наставник	118
1.14. Павло Гіверц	
Провідник у науку.....	123
1.15. Євгенія Демидова	
Валерій Юрійович Шепітько: учений, наставник, людина	127
1.16. Людмила Демидова	
Наукова та війська еліта світового визнання: професор Валерій Юрійович Шепітько	132
1.17. Станіслав Денисюк	
Світло наукової мудрості – до ювілею академіка Валерія Шепітька.....	138
1.18. Володимир Журавель	
Сорок років служіння криміналістиці.....	141
1.19. Сергій Здоровко	
Про мого вчителя в криміналістиці	147
1.20. Оксана Капліна	
Криміналістику не можна не полюбити, коли любов до неї – це метод викладання	151
1.21. Марієтта Капустіна	
Академік В. Ю. Шепітько – флагман криміналістики.....	160
1.22. Валерій Колесник	
Валерію Юрійовичу Шепітьку.....	164
1.23. Ігор Криницький, Лариса Гринько	
Видатний архітектор сучасної криміналістики	166

1.24. <i>Наталія Кузнєцова, Олексій Кот, Андрій Гриняк</i> Vivat, Professor!	168
1.25. <i>Відмантас Егідіюс Курапка, Снегуолє Матулене, Гендрік Малєвскі</i> Професор Валерій Шепітько: сліди в литовській криміналістиці	173
1.26. <i>Катерина Латиш</i> Титан криміналістичної науки та науковий батько	190
1.27. <i>Ярослав Мишков</i> Нарис про В. Ю. Шепітька	194
1.28. <i>Владислав Негребєцький</i> Творчий внесок професора В. Ю. Шепітька у становлення і розвиток криміналістичної тактики	198
1.29. <i>Руслан Орловський</i> Талановита людина	207
1.30. <i>Анатолій Полях</i> Яскравий зразок життя людини науки	213
1.31. <i>Юрій Пономаренко</i> До ювілею ученого криміналіста-енциклопедиста професора В. Ю. Шепітька	217
1.32. <i>Елла Сімакова-Єфремян</i> Розповідь про Валерія Шепітька – видатного вченого, учителя, колегу та друга	221
1.33. <i>Валерій Сокурєнко</i> Вплив наукової школи В. Ю. Шепітька на сучасну криміналістику, судову експертологію та юридичну психологію: до ювілею вченого	228
1.34. <i>Олеся Стасюк</i> Внесок професора Валерія Шепітька у розкриття злочинів кремля та встановлення чисельності знищених українців	234
1.35. <i>Василь Стратонов</i> Шепітько Валерій Юрійович – людина з великим серцем (присвячено 65-й річниці вчителя, колеги, науковця)	239
1.36. <i>Володимир Суходубов</i> Валерій Шепітько – справжній учений-криміналіст	247
1.37. <i>Володимир Тихий</i> Нотатки до біографії з нагоди 65-річного ювілею Валерія Юрійовича Шепітька	250
1.38. <i>Валерій Тищенко</i> Професор В. Ю. Шепітько – мій друг і наставник	252

1.39.	<i>Сергій Федчишин</i> Академік В. Ю. Шепітько: як видатний криміналіст став взірцем для адміністративіста.....	255
1.40.	<i>Олена Харитонова</i> Професор Валерій Шепітько: служіння криміналістиці у всіх вимірах життя.....	259
1.41.	<i>Валерій Хахановський</i> Видатний криміналіст, надійний друг	264
1.42.	<i>Олена Цільмак</i> Психологічна сутність наукової геніальності Валерія Юрійовича Шепітька.....	267
1.43.	<i>Сергій Чернявський, Володимир Юсупов</i> Роль академіка В. Ю. Шепітька в розвитку співпраці Харківської та Київської криміналістичних наукових шкіл.....	276
1.44.	<i>Юлія Черноус</i> Постать Валерія Юрійовича Шепітька і формування криміналістичної наукової школи Національної академії внутрішніх справ	285
1.45.	<i>Віктор Шевчук</i> Інноваційні підходи та роль професора В. Ю. Шепітька у розвитку Харківської наукової криміналістичної школи	292
1.46.	<i>Ірина Шепітько</i> Окремі сторінки життя талановитого, цілеспрямованого, захопленого наукою, успішного вченого, педагога і порядної людини	302
1.47.	<i>Михайло Шепітько</i> Мій батько академік Валерій Шепітько – <i>Maître</i> криміналістики чи сучасний Шерлок Холмс?.....	310
1.48.	<i>Сабріє Шрамко</i> Фундаментальність традицій та інноваційність мислення.....	323
1.49.	<i>Богдан Щур</i> Той, хто повірив у мене	326
1.50.	<i>Вікторія Яремчук</i> Валерій Юрійович Шепітько – український Шерлок Холмс, видатний вчений і педагог.....	329

Розділ 2

Шляхами наукових пошуків академіка Валерія Шепітька

2.1.	Криміналістика та судові науки в системі міжнаукових та міждисциплінарних зв'язків	332
2.1.1.	<i>Вячеслав Борисов</i> Політика держави у сфері боротьби зі злочинністю та криміналістична стратегія в її системі.....	332

2.1.2. <i>Наталія Ахтирська</i>	
Розширення повноважень правоохоронних органів України в умовах євроінтеграційного процесу: право ЄС та його тлумачення судом справедливості ЄС	339
2.1.3. <i>Владімір Терехович, Еліта Німанде</i>	
Сутність прав та свобод людини і громадянина як об'єкти криміналістичного пізнання	348
2.1.4. <i>Жанета Навіцкієне</i>	
Криміналістичний дискурс в підготовці офіцерів «першої лінії» представників правоохоронних органів	358
2.1.5. <i>Іван Когутич</i>	
Криміналістика і доказування у кримінальному провадженні	373
2.1.6. <i>Василь Шахун</i>	
Аналіз злочинності: кримінальний чи криміналістичний?	380
2.2. Техніко-криміналістичне та судово-експертне забезпечення здійснення правосуддя. Інновації в криміналістиці та судових науках	388
2.2.1. <i>Ірина Басиста</i>	
Використання ШІ в криміналістичних цілях та співвіднесення із допустимістю зібраних доказів: огляд сучасного стану справ	388
2.2.2. <i>Валерій Колесник</i>	
Цифрова криміналістика в системі криміналістичних знань	405
2.2.3. <i>В'ячеслав Туляков</i>	
Криміналістична інженерія: методологія майбутнього	414
2.2.4. <i>Сілке Бродбек</i>	
Криміналістика в мінливі часи – базове документування місця злочину	426
2.3. Тактика та стратегія розслідування кримінальних правопорушень. Адвокатська, прокурорська та судова тактика	438
2.3.1. <i>Валерій Пчолкін, Олена Федосова</i>	
Міжнародні стандарти забезпечення прав і свобод людини при застосуванні спеціальних методів розслідування	438
2.3.2. <i>Гендрік Малевські, Снегуоле Матулене, Відмантас Егідіюс Курапка</i>	
Відображення доктрини криміналістичної тактики в литовських та українських академічних підручниках	453
2.3.3. <i>Юлія Гресь</i>	
Концептуальні вектори розвитку положень криміналістичної тактики: від ідей В. Ю. Шепітька до формування технологічного підходу	472

2.3.4. <i>Ігор Борисенко</i>	
До питання щодо тактичних помилок у слідчій діяльності: шляхи виявлення та усунення	501
2.4. Методика та технологія розслідування окремих кримінальних правопорушень. Криміналістичне забезпечення протидії кримінальним правопорушенням	513
2.4.1. <i>Ірина Гора</i>	
До питання криміналістичного аналізу злочинів у сфері інформаційних технологій.....	513
2.4.2. <i>Віктор Грищук</i>	
Злочинні організації за чинним КК України крізь призму принципу правової визначеності	523
2.4.3. <i>Бахтіяр Алієв</i>	
Історичний аналіз – новий метод в боротьбі з транснаціональною організованою злочинністю	539
2.4.4. <i>Лариса Аркуша</i>	
Криміналістична методологія виявлення та розслідування організованої злочинності: від фундаментальних засад академіка В. Ю. Шепітька до сучасних викликів.....	546
2.4.5. <i>Євген Стрельцов</i>	
Корупція у філософському та публічно-правовому вимірах: міждисциплінарний аналіз.....	583
2.4.6. <i>Юзеф Метенко, Матей Барта</i>	
Теорія криміналістичного документування	599
2.5. Методика та технологія проведення судово-експертних досліджень. Сертифікація та стандартизація в судово-експертній діяльності	639
2.5.1. <i>Тадеуш Томашевські</i>	
Новий Закон про судових експертів у Польщі: напрямки реформування, європейське натхнення та виклики впровадження	639
2.5.2. <i>Анніка Лалль, Райво Онік</i>	
Судова експертиза: методики, технології, сертифікація в Естонському інституті судових експертиз.....	648
2.5.3. <i>Вячеслав Навроцький</i>	
Експерт – друг суду! А якщо дружба не налагодилася?	661
2.5.4. <i>Олександр Чернов</i>	
Судово-експертне забезпечення реконструкції механізму серійних вбивств у контексті розвитку криміналістичних, психологічних та цифрових технологій.....	669

2.5.5. <i>Раса Тамошюнайте</i>	
Підготовка експертів-почеркознавців у Центрі судової експертизи Литви.....	702
2.6. Міжнародне співробітництво в галузі криміналістики та судових наук. Роль громадських об'єднань у розвитку криміналістики та судових наук	711
2.6.1. <i>Габріеле Юодкайте-Гранскене, Андрій Горбатков</i>	
Сіднейська декларація – щось нове або щось забуте старе?	711
Наукова школа криміналістики академіка Валерія Шепітька	726
Список наукових праць академіка Валерія Шепітька	730
Публікації про академіка Валерія Шепітька.....	794
Фотогалерея	801

Content

Preface / Mykhaylo Shepitko	25
Foreword / Anatoliy Getman	29
Introduction / Volodymyr Zhuravel	32

Greetings

Serhii Kivalov

Dives Est, Qui Sapiens Est – the One Who Wise is Rich	34
--	-----------

Nina Kaiser

Zum 65. Geburtstag – Ad Multos Annos!	37
--	-----------

Thomas E Gundlach

Grußwort für die Festschrift für Prof. Dr. Valery Shepitko Anlässlich Seines 65. Geburtstages	39
--	-----------

Rafał Cieśla

Warmest Congratulations and Deepest Appreciation	41
---	-----------

Yaroslav Lazur

Res Omnis Aetatis	43
--------------------------------	-----------

Yuriy Barabash

Greetings with Glorious Anniversary	45
--	-----------

The Life and Creative Path of Academician Valery Shepitko	47
--	-----------

Chapter I

Notes from Colleagues, Friends and Students about Academician Valery Shepitko

1.1. *Galina Avdeeva*

Significant Contribution of Professor Valery Shepitko to the Development of Criminalistics and Legal Psychology	57
--	-----------

1.2. *Viktoriiia Alieksieichuk*

The Outstanding Researcher Criminalist of the XXI Century Valery Shepitko through the Eyes of his Pupils	63
---	-----------

1.3. *Vladyslava Batyrgareyeva*

Long Live Criminalistics!	73
--	-----------

1.4. *Yurii Baulin.*

Valery Shepitko – Professional, Colleague, Comrade	79
---	-----------

1.5. *Vasyl Bilous*

The Story to the Portrait of Professor Valery Shepitko from Aerial Perspective	83
---	-----------

1.6. *Viacheslav Vapniarchuk*

Valery Shepitko – the First Manager in my «Legal Life»	84
---	-----------

1.7. <i>Olesia Vashchuk</i>	
When a Legend Becomes a Great Friend	89
1.8. <i>Mykhailo Vilgushynskyi</i>	
Life Paths of Student Friends.....	97
1.9. <i>Iurii Georgiiievskyi</i>	
To my Teacher, Senior Comrade, and «Master of Criminalistics» – Valery Shepitko!	101
1.10. <i>Viacheslav Hetsko</i>	
About the Scientific Communication of Valery Shepitko with Vyacheslav Hetsko (Retired Prosecutor of the Prosecutor General's Office of Ukraine) and his Family of Professional Lawyers.....	104
1.11. <i>Nataliya Glinskaya</i>	
An Outstanding Scientist and a Bright Personality.....	108
1.12. <i>Volodymyr Golina</i>	
Valery Shepitko: Impression	112
1.13. <i>Andriy Hryhorenko</i>	
The Outstanding Scientist, the Talented Person, the Wise Scientific Supervisor and True Advisor.....	118
1.14. <i>Pavel Giverts</i>	
Prophet to Science.....	123
1.15. <i>Yevhenia Demidova</i>	
Valery Shepitko: Scientist, Advisor, Personality	127
1.16. <i>Lyudmila Demidova</i>	
World-Renowned Scientific and Military Elite of Ukraine: Professor Valery Shepitko	132
1.17. <i>Stanislav Denisyuk</i>	
The Light of Scientific Wisdom – to the Anniversary of Academician Valery Shepitko	138
1.18. <i>Volodymyr Zhuravel</i>	
Forty Years of Serving to Criminalistics.....	141
1.19. <i>Sergiy Zdorovko</i>	
About my Advisor on Criminalistics	147
1.20. <i>Oksana Kaplina</i>	
It's Impossible not to Love Criminalistics, When Your Love for it is a Teaching Method.....	151
1.21. <i>Mariietta Kapustina</i>	
Academician Valery Shepitko – Admiral of Criminalistics	160
1.22. <i>Valerii Kolesnyk</i>	
To Valery Shepitko	164

1.23. <i>Igor Krynytskyi, Larysa Grynko</i> The Outstanding Architect of Modern Criminalistics	166
1.24. <i>Natalia Kuznetsova, Oleksiy Kot, Andriy Hryniak</i> Vivat, Professor!	168
1.25. <i>Vidmantas Egidijus Kurapka, Snieguolė Matulienė, Henryk Malewski</i> Prof. Habil. Dr. Valery Shepitko: Traces in Lithuanian Criminalistics	173
1.26. <i>Kateryna Latysh</i> Titan of Forensic Science and Scientific Father	190
1.27. <i>Yaroslav Myshkov</i> Essay about Valery Shepitko	194
1.28. <i>Vladislav Negrebetsky</i> The Creative Contribution of Professor Valery Shepitko to the Formation and Development of Criminalistic Tactics	198
1.29. <i>Ruslan Orlovskiy</i> Talented Person	207
1.30. <i>Anatoliy Poliakh</i> The Bright Example of the Life of Man of Science	213
1.31. <i>Yuriy Ponomarenko</i> To Anniversary of Researcher Criminalist and Encyclopedist Professor Valery Shepitko	217
1.32. <i>Ella Simakova-Yefremian</i> Story about Valery Shepitko – the Outstanding Scientist, Teacher, Colleague and Friend	221
1.33. <i>Valeriy Sokurenko</i> The Influence of the Scientific School of Valery Shepitko on Modern Criminalistics, Forensic Expertology and Legal Psychology: for the Anniversary of the Scientist	228
1.34. <i>Olesia Stasiuk</i> Professor Valery Shepitko's Contribution to the Disclosure of the Kremlin's Crimes and the Establishment of the Number of Killed Ukrainians	234
1.35. <i>Vasyl Stratonov</i> Valery Shepitko – the Person with a Big Heart (Dedicated to the 65th Anniversary of the Professor, Colleague, Scientist)	239
1.36. <i>Volodymyr Sukhodubov</i> Valery Shepitko is Real Criminalist and Scientist	247
1.37. <i>Volodymyr Tykhyi</i> Notes on the Biography for the 65th Anniversary of Valery Shepitko	250

1.38. <i>Valery Tishchenko</i>	
Professor Valery Shepitko – my Friend and Advisor	252
1.39. <i>Serhii Fedchyshyn</i>	
Academician Valery Shepitko: How the Outstanding Criminalist Played a Model Role for an Administrative Law Researcher	255
1.40. <i>Olena Kharytonova</i>	
Professor Valery Shepitko: Devotion to Criminalistics in all Dimensions of Life.....	259
1.41. <i>Valeriy Khakhanovskiy</i>	
Outstanding Criminalist, Reliable Friend	264
1.42. <i>Olena Tsilmak</i>	
The Psychological Essence of the Scientific Genius of Valery Shepitko	267
1.43. <i>Serhii Cherniavskiy, Volodymyr Yusupov</i>	
The Role of Academician Valery Shepitko in the Development of Cooperation between Kharkiv and Kyiv Criminalistics Scientific Schools	276
1.44. <i>Yulia Chornous</i>	
The Figure of Valery Shepitko and the Formation of the Criminalistics Scientific School of the National Academy of Internal Affairs.....	285
1.45. <i>Viktor Shevchuk</i>	
Innovative Approaches and the Role of Professor Valery Shepitko to the Development of Kharkiv Scientific School of Criminalistics.....	292
1.46. <i>Iryna Shepitko</i>	
Individual Pages of the Life of a Talented, Purposeful, Scientifically Passionate, Successful Researcher, Teacher, and a Decent Person	302
1.47. <i>Mykhaylo Shepitko</i>	
My Father Academician Valery Shepitko – Maître of Criminalistics or Modern Sherlock Holmes?.....	310
1.48. <i>Sabrie Shramko</i>	
Fundamentality of Traditions and Innovative Thinking.....	323
1.49. <i>Bogdan Schchur.</i>	
The One, Who Believe in Me	326
1.50. <i>Viktoria Yaremchuk</i>	
Valery Shepitko – Ukrainian Sherlock Holmes, Outstanding Scientist and Educator.....	329

Chapter II

Through the Scientific Research of Academician Valery Shepitko

2.1. Criminalistics and Forensic Sciences in the System of Interdisciplinary Relations	332
2.1.1. <i>Viacheslav Borysov</i> State Policy in the Field of Combating Crime and Criminalistic Strategy in its System	332
2.1.2. <i>Natalia Akhtyrskaya</i> Expansion of the Powers of Ukrainian Law Enforcement Bodies in the Conditions of the European Integration Process: EU Law and its Interpretation by the Court of Justice of the European Union.....	339
2.1.3. <i>Vladimirs Terehovičs, Elita Nīmande</i> The Essence of Human and Civil Rights and Freedoms as Objects of Criminalistic Cognition.....	348
2.1.4. <i>Žaneta Navickienė</i> Criminalistics Discourse in the Training of Lithuanian First Line Enforcement Officers	358
2.1.5. <i>Ivan Kohutych</i> Criminalistics and Proving in Criminal Proceedings	373
2.1.6. <i>Vasyl Shakun</i> Analysis of Crime: Criminal or Criminalistic?	380
2.2. Criminalistic Technique and Forensic Support for the Administration of Justice. Innovations in Criminalistics and Forensic Sciences	388
2.2.1. <i>Iryna Basyta</i> The Use of AI for Criminalistic Purposes and its Correlation with the Admissibility of Collected Evidence: a Review of the Current Situation	388
2.2.2. <i>Valerii Kolesnyk</i> Digital Forensics in the Forensic Knowledge System	405
2.2.3. <i>Viacheslav Tuliakov</i> Forensic Engineering: Methodology of Future	414
2.2.4. <i>Silke Brodbeck</i> Criminalistics in Changing Times – Basic Crime Scene Documentation	426
2.3. Tactics and Strategy of Investigating Criminal Offenses. Lawyer, Prosecutor and Judicial Tactics	438
2.3.1. <i>Valery Pcholkin, Olena Fedosova</i> International Standards for Ensuring Human Rights and Freedoms when Applying Special Investigative Methods.....	438

2.3.2.	<i>Henryk Malewski, Snieguolė Matulienė, Vidmantas Egidijus Kurapka</i> Reflections of Criminalistic Tactics Doctrine in Lithuanian and Ukrainian Academic Textbooks	453
2.3.3.	<i>Yuliia Hres</i> Conceptual Ways of Development of the Provisions of Criminalistic Tactics: from Valery Shepitko's Ideas to the Formation of a Technological Approach	472
2.3.4.	<i>Igor Borysenko</i> On the Issue of Tactical Mistakes in Investigative Activity: Ways of Detection and Elimination	501
2.4.	Methodology and Technology of Investigation of Individual Criminal Offenses. Forensic Support for Combating Criminal Offenses	513
2.4.1.	<i>Iryna Hora</i> On the Issue of Forensic Analysis of Crimes in the Field of Information Technology	513
2.4.2.	<i>Viktor Hryshchuk</i> Criminal Organizations under the Current Criminal Code of Ukraine through the Prism of the Principle of Legal Certainty	523
2.4.3.	<i>Bakhtiyar Abdurahman ogly Aliyev</i> Historical Analysis – New Method in the Fighting against Transnational Organized Crime	539
2.4.4.	<i>Larysa Arkusha</i> Criminalistic Methodology of Detecting and Investigating Organized Crime: from the Fundamental Principles of Academician Valery Shepitko to Modern Challenges	546
2.4.5.	<i>Yevgen Streletsov</i> Corruption in Philosophical and Public Legal Dimensions: an Interdisciplinary Analysis	583
2.4.6.	<i>Jozef Meteňko, Matej Barta</i> Theory of Criminalistics Documentation	599
2.5.	Methodology and Technology of Conducting Forensic Research. Certification and Standardization in Forensic Research	639
2.5.1.	<i>Tadeusz Tomaszewski</i> The New Law on Court Experts in Poland: Directions of Reform, European Inspirations and Implementation Challenges	639
2.5.2.	<i>Annika Lall, Raivo Õpik</i> Forensic Examination: Methods, Technologies, and Certification at the Estonian Forensic Science Institute	648

2.5.3. <i>Vyacheslav Navrotskyi</i>	
The Expert as a Friend of the Court: but What if the Friendship Fails?	661
2.5.4. <i>Oleksandr Chernov</i>	
Forensic Support for the Reconstruction of the Mechanism of Serial Killings in the Context of the Development of Criminalistic, Psychological and Digital Technologies.	669
2.5.5. <i>Rasa Tamošiūnaitė</i>	
Training of Handwriting Expert at the Forensic Science Centre of Lithuania	702
2.6. International Cooperation in the Field of Criminalistics and Forensic Sciences. The Role of Non-Governmental Associations in the Development of Criminalistics and Forensic Sciences	711
2.6.1. <i>Gabrielė Juodkaitė-Granskienė, Andrej Gorbatkov</i>	
The Sydney Declaration – Something New or Something Old Forgotten?	711
Scientific School of Criminalistics of Academician Valery Shepitko	726
List of Scientific Works of Academician Valery Shepitko	730
Publications about Academician Valery Shepitko	794
Photogallery	801

КОЛЕКТИВ АВТОРІВ:

Галина Авдєєва, канд. юрид. наук, ст. наук. спів. (Харків, Україна);
Вікторія Алексєйчук, канд. юрид. наук, доц. (Київ, Україна);
Бахтіяр Алієв, канд. юрид. наук, доц. (Баку, Азербайджан);
Лариса Аркуша, доктор юрид. наук, проф. (Одеса, Україна);
Наталія Ахтирська, канд. юрид. наук, доц. (Київ, Україна);
Юрій Барабаш, доктор юрид. наук, проф. (Київ, Україна);
Матей Барта, доктор права (Братислава, Словацька Республіка);
Ірина Басиста, доктор юрид. наук, проф. (Івано-Франківськ, Україна);
Владислава Батиргарєєва, доктор юрид. наук, проф. (Харків, Україна);
Юрій Баулін, доктор юрид. наук, проф. (Харків, Україна);
Василь Білоус, канд. юрид. наук, доц. (Харків, Україна);
Ігор Борисенко, канд. юрид. наук, доц. (Харків, Україна);
В'ячеслав Борисов, доктор юрид. наук, проф. (Харків, Україна);
Сілке Бродбек, доктор мед., суд. експ. (Узінген, Німеччина);
В'ячеслав Ванячук, доктор. юрид. наук, проф. (Харків, Україна);
Олеся Ващук, доктор юрид. наук, проф. (Одеса, Україна);
Михайло Вільгушинський, доктор юрид. наук, доц. (Київ, Україна);
Юрій Георгієвський, доктор юрид. наук, проф. (Харків, Україна);
Анатолій Гетьман, доктор юрид. наук, проф. (Харків, Україна);
В'ячеслав Гецко, ст. радник юстиції (Ужгород, Україна);
Наталія Глинська, доктор юрид. наук, проф. (Харків, Україна);
Володимир Голіна, доктор юрид. наук, проф. (Харків, Україна);
Ірина Гора, доктор юрид. наук, проф. (Київ, Україна);
Андрей Горбатков, доктор права, доц. (Вільнюс, Литва);
Юлія Гресь, канд. юрид. наук, доц. (Одеса, Україна);
Андрій Григоренко, доктор філ. в галузі права (Харків, Україна);
Лариса Гринько, канд. юрид. наук, доц. (Полтава, Україна);
Андрій Гриняк, доктор юрид. наук, проф. (Київ, Україна);
Віктор Грищук, доктор юрид. наук, проф. (Львів, Україна);
Томас Е. Гундлах, доктор права, проф. (Гамбург, Німеччина);
Павел Гіверці, доктор філ. в галузі права (Єрусалим, Ізраїль);
Євгенія Демидова, канд. юрид. наук, доц. (Харків, Україна);
Людмила Демидова, доктор юрид. наук, проф. (Харків, Україна);
Станіслав Денисюк, доктор юрид. наук, проф. (Харків, Україна);
Володимир Журавель, доктор юрид. наук, проф. (Харків, Україна);
Сергій Здоровко, канд. юрид. наук, ст. рад. юст. (Харків, Україна);
Ніна Кайзер, доктор права (Грац, Австрія);
Оксана Капліна, доктор юрид. наук, проф. (Харків, Україна);

Марієтта Капустіна, канд. юрид. наук, доц. (Харків, Україна);
Сергій Ківалов, доктор юрид. наук, проф. (Одеса, Україна);
Іван Козутич, доктор юрид. наук, проф. (Львів, Україна);
Валерій Колесник, доктор юрид. наук, проф. (Київ, Україна);
Олексій Кот, доктор юрид. наук, проф. (Київ, Україна);
Ігор Криницький, доктор юрид. наук, проф. (Полтава, Україна);
Наталія Кузнєцова, доктор юрид. наук, проф. (Київ, Україна);
Відмантас Егідіюс Курапка, доктор права, проф. (Вільнюс, Литва);
Ярослав Лазур, доктор юрид. наук, проф. (Ужгород, Україна);
Анніка Лалль, доктор права, доц. (Таллінн, Естонія);
Катерина Латиш, канд. юрид. наук, доц. (Харків, Україна);
Гендрік Малевскі, доктор права, проф. (Вільнюс, Литва);
Снесуолс Матулене, доктор права, проф. (Вільнюс, Литва);
Юзеф Метенко, доктор права, проф. (Братислава, Словацька Республіка);
Ярослав Мишков, канд. юрид. наук, доц. (Харків, Україна);
Жанета Навіцкієне, доктор права, проф. (Вільнюс, Литва);
В'ячеслав Навроцький, доктор юрид. наук, проф. (Львів, Україна);
Владислав Нєзребєцький, канд. юрид. наук, доц. (Харків, Україна);
Еліта Німанде, доктор права, доц. (Рига, Латвія);
Райво Опік, мгр. права (Таллінн, Естонія);
Руслан Орловський, доктор юрид. наук, проф. (Харків, Україна);
Анатолій Полях, канд. юрид. наук, доц., генерал-майор юст. (Київ, Україна);
Юрій Пономаренко, доктор юрид. наук, доц. (Харків, Україна);
Валерій Пчолкін, доктор юрид. наук, проф. (Харків, Україна);
Елла Сімакова-Єфремян, доктор юрид. наук, проф. (Харків, Україна);
Валерій Сокурєнко, доктор юрид. наук, проф. (Харків, Україна);
Олеся Стасюк, доктор іст. наук (Київ, Україна);
Василь Стратонов, доктор юрид. наук, проф. (Херсон, Україна);
Євген Стрельцов, доктор юрид. наук, доктор теології, проф. (Одеса, Україна);
Володимир Суходубов, канд. юрид. наук, держ. рад. юст. 3 кл. (Харків, Україна);
Раса Тамошюнайте (Вільнюс, Литва);
Владімірс Терехович, доктор права, доц. (Рига, Латвія);
Володимир Тихий, доктор юрид. наук, проф. (Київ, Україна);
Валерій Тищенко, доктор юрид. наук, проф. (Одеса, Україна);
Тадеуш Томашевські, доктор права габіліт., проф. (Варшава, Польща);
В'ячеслав Туляков, доктор юрид. наук, проф. (Одеса, Україна);
Олена Федосова, доктор юрид. наук, стар. наук. спів. (Харків, Україна);

Сергій Федчишин, доктор юрид. наук, проф. (Харків, Україна);
Олена Харитонова, канд. юрид. наук, доц. (Харків, Україна);
Валерій Хахановський, доктор юрид. наук, проф. (Київ, Україна);
Рафал Цесля, доктор права (Вроцлав, Польща);
Олена Цільмак, доктор юрид. наук, проф. (Одеса, Україна);
Олександр Чернов, доктор філ. в галузі права (Одеса, Україна);
Сергій Чернявський, доктор юрид. наук, проф. (Київ, Україна);
Юлія Черноус, доктор юрид. наук, проф. (Київ, Україна);
Василь Шакур, доктор юрид., наук, проф. (Київ, Україна);
Віктор Шевчук, доктор юрид. наук, проф. (Харків, Україна);
Ірина Шепітько, канд. юрид. наук (Харків, Україна);
Михайло Шепітько, доктор юрид. наук, проф. (*відп. ред.*; Харків, Україна);
Сабріє Шрамко, канд. юрид. наук, ст. досл. (Харків, Україна);
Богдан Щур, доктор юрид. наук, проф. (Львів, Україна);
Габрієле Юодкайте-Гранскене, доктор права, проф. (Вільнюс, Литва);
Володимир Юсупов, доктор юрид. наук, проф. (Київ, Україна);
Вікторія Яремчук, канд. юрид. наук, доц. (Харків, Україна).

AUTHORS TEAM:

Natalia Akhtyrska, PhD in Law, Assoc. Prof. (Kyiv, Ukraine);
Viktoriiia Alieksieichuk, PhD in Law, Assoc. Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Bakhtiyar Abdurahman ogly Aliyev, PhD in Law, Assoc. Prof. (Baku, Azerbaijan);
Larysa Arkusha, Full Doctor of Law, Prof. (Odesa, Ukraine);
Galina Avdeeva, PhD in Law, Sen. Researcher (Kharkiv, Ukraine);
Yuriy Barabash, Full Doctor of Law, Prof. (Kyiv, Ukraine);
Matej Barta, PhD in Law (Bratislava, Slovak Republic);
Iryna Basysta, Full Doctor of Law, Prof. (Ivano-Frankivsk, Ukraine);
Vladyslava Batyrgareyeva, Full Doctor of Law, Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Yurii Baulin, Full Doctor of Law, Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Vasyl Bilous, PhD in Law, Assoc. Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Igor Borysenko, PhD in Law, Assoc. Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Viacheslav Borysov, Full Doctor of Law, Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Silke Brodbeck, Doctor of Medicine, Forensic Expert (Usingen, Germany);
Rafał Cieśla, PhD in Law (Wrocław, Poland);
Serhii Cherniavskiy, Full Doctor of Law, Prof. (Kyiv, Ukraine);
Oleksandr Chernov, PhD in Law (Odesa, Ukraine);
Yulia Chornous, Full Doctor of Law, Prof. (Kyiv, Ukraine);
Lyudmila Demidova, Full Doctor of Law, Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Yevhenia Demidova, PhD in Law, Assoc. Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Stanislav Denisyuk, Full Doctor of Law, Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Serhii Fedchyshyn, Full Doctor of Law, Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Olena Fedosova, Full Doctor of Law, Sen. Researcher (Kharkiv, Ukraine);
Iurii Georgiievskiy, Full Doctor of Law, Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Anatoliy Getman, Full Doctor of Law, Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Pavel Giverts, PhD in Law (Jerusalem, Israel);
Nataliya Glinskaya, Full Doctor of Law, Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Volodymyr Golina, Full Doctor of Law, Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Andrej Gorbatkov, PhD in Law, Assoc. Prof. (Vilnius, Lithuania);
Larysa Grynko, PhD in Law, Assoc. Prof. (Poltava, Ukraine);
Thomas E. Gundlach, Doctor of Law, Prof. (Hamburg, Germany);
Viacheslav Hetsko, Sen. Just. Adv. (Uzhhorod, Ukraine);
Iryna Hora, Full Doctor of Law, Prof. (Kyiv, Ukraine);
Yuliia Hres, PhD in Law, Assoc. Prof. (Odesa, Ukraine);
Andriy Hryhorenko, PhD in Law (Kharkiv, Ukraine);
Andriy Hryniak, Full Doctor of Law, Prof. (Kyiv, Ukraine);
Viktor Hryshchuk, Full Doctor of Law, Prof. (Lviv, Ukraine);
Gabrielė Juodkaite-Granskienė, PhD in Law, Prof. (Vilnius, Lithuania);

Nina Kaiser, Doctor of Law (Graz, Austria);
Oksana Kaplina, Full Doctor of Law, Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Mariietta Kapustina, PhD in Law, Assoc. Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Valeriy Khakhanovskiy, Full Doctor of Law, Prof. (Kyiv, Ukraine);
Olena Kharytonova, PhD in Law, Assoc. Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Serhii Kivalov, Full Doctor of Law, Prof. (Odesa, Ukraine);
Ivan Kohutych, Full Doctor of Law, Prof. (Lviv, Ukraine);
Valerii Kolesnyk, Full Doctor of Law, Prof. (Kyiv, Ukraine);
Oleksiy Kot, Full Doctor of Law, Prof. (Kyiv, Ukraine);
Igor Krynytskyi, Full Doctor of Law, Prof. (Poltava, Ukraine);
Vidmantas Egidijus Kurapka, PhD in Law, Prof. (Vilnius, Lithuania);
Natalia Kuznetsova, Full Doctor of Law, Prof. (Kyiv, Ukraine);
Annika Lall, Doctor of Law, Assoc. Prof. (Tallinn, Estonia);
Kateryna Latysh, PhD in Law, Assoc. Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Yaroslav Lazur, Full Doctor of Law, Prof. (Uzhhorod, Ukraine);
Henryk Malewski, PhD in Law, Prof. (Vilnius, Lithuania);
Snieguolė Matulienė, PhD in Law, Prof. (Vilnius, Lithuania);
Jozef Meteňko, PhD in Law, Prof. (Bratislava, Slovak Republic);
Yaroslav Myshkov, PhD in Law, Assoc. Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Žaneta Navickienė, PhD in Law, Prof. (Vilnius, Lithuania);
Vyacheslav Navrotskyi, Full Doctor of Law, Prof. (Lviv, Ukraine);
Vladislav Negrebetsky, PhD in Law, Assoc. Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Elita Nimande, Doctor of Law, Assoc. Prof. (Riga, Latvia);
Ruslan Orlovskiy, Full Doctor of Law, Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Raivo Õpik, Master of Law (Tallinn, Estonia);
Valery Pcholkin, Full Doctor of Law, Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Anatolii Poliakh, PhD in Law, Assoc. Prof., Major-Gen. of Just. (Kyiv, Ukraine);
Yuriy Ponomarenko, Full Doctor of Law, Assoc. Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Vasyl Shakun, Full Doctor of Law, Prof. (Kyiv, Ukraine);
Bogdan Shchur, Full Doctor of Law, Prof. (Lviv, Ukraine);
Iryna Shepitko, PhD in Law (Kharkiv, Ukraine);
Mykhaylo Shepitko, Full Doctor of Law, Prof. (**Editor-in-Chief**; Kharkiv, Ukraine);
Viktor Shevchuk, Full Doctor of Law, Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Sabrie Shramko, PhD in Law, Senior Res. (Kharkiv, Ukraine);
Ella Simakova-Yefremyan, Full Doctor of Law, Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Valeriy Sokurenko, Full Doctor of Law, Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Olesia Stasiuk, Full Doctor of Historical Sciences (Kyiv, Ukraine);
Vasyl Stratonov, Full Doctor of Law, Prof. (Kherson, Ukraine);
Yevgen Streltsov, Full Doctor of Law, Doctor of Theology, Prof. (Odesa, Ukraine);
Volodymyr Sukhodubov, PhD in Law, St. Just. Adv. 3rd cl. (Kharkiv, Ukraine);

Rasa Tamošiūnaitė (Vilnius, Lithuania);
Vladimirs Terehovičs, Doctor of Law, Assoc. Prof. (Riga, Latvia);
Valery Tishchenko, Full Doctor of Law, Prof. (Odesa, Ukraine);
Tadeusz Tomaszewski, Doctor of Law Habilitatus, Prof. (Warsaw, Poland);
Olena Tsilmak, Full Doctor of Law, Prof. (Odesa, Ukraine);
Viacheslav Tuliakov, Full Doctor of Law, Prof. (Odesa, Ukraine);
Volodymyr Tykhyi, Full Doctor of Law, Prof. (Kyiv, Ukraine);
Viacheslav Vapniarchuk, Full Doctor of Law, Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Olesia Vashchuk, Full Doctor of Law, Prof. (Odesa, Ukraine);
Mykhailo Vilgushynskiy, Full Doctor of Law, Assoc. Prof. (Kyiv, Ukraine);
Viktoria Yaremchuk, PhD in Law, Assoc. Prof. (Kharkiv, Ukraine);
Volodymyr Yusupov, Full Doctor of Law, Prof. (Kyiv, Ukraine);
Sergiy Zdorovko, PhD in Law, Sen. Just. Adv. (Kharkiv, Ukraine);
Volodymyr Zhuravel, Full Doctor of Law, Prof. (Kharkiv, Ukraine).

Передмова*

Підготовлена колективна монографія «Нове століття криміналістики та судових наук» у вигляді *Liber Amicorum*¹ була створена на честь академіка Валерія Юрійовича Шепітька – відомого криміналіста та судового експерта, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри криміналістики та Заслуженого професора Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, академіка та академіка-секретаря відділення кримінально-правових наук Національної академії правових наук України, Заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, Президента Міжнародного конгресу криміналістів, Почесного професора Національного наукового центру «Інститут судових експертиз імені Заслуженого професора М. С. Бокаріуса», Почесного члена Литовського товариства криміналістів.

Обраний формат є ювілейним виданням, що увійшов у традицію наукових та правових шкіл України². Дане видання підготовлено з нагоди 65-річного ювілею академіка Валерія Шепітька з метою демонстрації його впливу на розвиток криміналістики, її теорію, практику та викладання як академічної дисципліни. У цьому ж році В. Ю. Шепітько святкує 40-річний ювілей науково-педагогічної та громадської діяльності.

* Preface.

¹ *Liber Amicorum* – (лат.) книга друзів.

² Див., напр.: *Liber Amicorum* до 55-річчя О. Л. Копиленка: колект. монограф. / Ін-т законодавства Верховної Ради України; за ред. О. О. Гріненко. Київ, Одеса, 2016. 615 с.; Сучасні проблеми міжнародного права. *Liber Amicorum* до 60-річчя проф. М. В. Буромського: моногр. / авт. кол.; за ред. В. М. Репецького, В. В. Гутника. Львів; Одеса: Фенікс, 2017. 56 с.; *Liber Amicorum* Вячеслав Комаров / упоряд. Т. Комарова; за ред. Т. Комарової. Харків, 2020. 1192 с.; *Developments of criminalistics theory and future of forensic expertology: liber amicorum professoriui Egidijui Vidmantui Kurapkai*. Coll. monography. Vilnius, 2022. 608 p.; *Quo Vadis, Criminalistics? Liber Amicorum Profesorui Henryk Malewski*. Coll. monography. Vilnius, 2023. 472 p.; *Album amicorum* (Альбом друзів): на перехресті життєвих доріг: до 70-річчя професора Юрія Васильовича Бауліна / упоряд.: Ю. А. Пономаренко, Н. В. Маслак, О. В. Харитонova. Харків, 2023. 96 с.; Сучасний вимір кримінального права. *Liber Amicorum* на честь академіка Вячеслава Борисова: монографія / ред кол.: М. Шепітько (відп. ред.) та ін. Харків, 2023. 264 с.; Актуальні питання кримінально-правової кваліфікації: *Liber Amicorum* на честь професора Петра Андрушка / уклад. А. А. Стрижевська, К. П. Задої. Київ, 2025. 300 с.;

Колективна монографія отримала назву «Нове століття криміналістики та судових наук» через відсилання до роботи відомого німецького письменника та журналіста Юргена Торвальда «Століття криміналістики»¹, яка описувала розвиток криміналістики в початковий період її становлення як самостійної науки та навчальної дисципліни на підставі коротких публіцистично-наукових розповідей про досягнення найбільш відомих криміналістів Австрії, Великої Британії, Нідерландів, США, Франції та ін.

Колективна монографія, яку читач тримає в руках або в електронному режимі, отримала таку назву не тільки через історичні паралелі в розвитку, а ще й через природний зв'язок криміналістики (у німецькому та східноєвропейському розумінні) з судовими науками (в англосаксонському розумінні), які склалися протягом кількох останніх століть. У цілому ж мова йде про єдину науку, яка отримала різних споживачів (суддів, прокурорів, адвокатів, детективів, слідчих, судових експертів, спеціалістів та ін.) в різних правових системах та традиціях.

Дана монографія увібрала в себе 2 розділи: 1) нотатки колег, друзів та учнів про академіка Валерія Шепітька; 2) наукові дослідження шляхами наукових пошуків академіка Валерія Шепітька. В обох розділах монографії були опубліковані підрозділи за відповідними напрямками криміналістичного, судово-наукового (судово-експертного) та науково-публіцистичного характеру, в яких прийняли участь представники правових та криміналістичних шкіл Австрії, Азербайджану, Естонії, Ізраїлю, Литви, Латвії, Німеччини, Польщі, Словацької Республіки та України (Івано-Франківськ, Київ, Львів, Одеса, Полтава, Ужгород, Харків, Херсон). Крім того, до монографії увійшла інформація про життєвий і творчий шлях ювелера, дані про наукову школу криміналістики В. Ю. Шепітька (4 доктора та 35 кандидатів юридичних наук / докторів філософії), список 600 його наукових праць, а також публікації про нього та фотогалерея.

У цілому була здійснена серйозна робота зі збирання та упорядкування інформації про академіка Валерія Шепітька – про його професійну, наукову та публіцистичну активність. У цій роботі колеги, друзі та учні академіка В. Ю. Шепітька як автори монографії висловилися про нього з метою розкриття нової інформації та перспектив сучасно-

¹ Thorwald Ju. The Century of Detective. 1965. 500 p.

го розвитку криміналістики та судових наук, міжнаукових та міждисциплінарних зв'язків з іншими правовими та юридичними науками.

Підготовку даного видання було здійснено під час триваючої російсько-української війни, бойових дій на території України, окупації істотних територій, ракетних та дронівих атак, блекаутів та інших небезпек військового та воєнного характеру. Це вплинуло на статус колег, які вимушені були переїхати в безпечні регіони України та світу, змінити рід професій на військовий, займатися активною державною, громадською та волонтерською діяльністю. Триваюча війна також вплинула й на напрями дослідження, що охопили протидію воєнним викликам.

Монографія у цілому відображає різні сторони життя В. Ю. Шепітька, його творче зростання та наукове бачення, становлення як відомого криміналіста, організатора науки та освіти, а також громадського діяча. Слід згадати, що за ініціативи В. Ю. Шепітька було створено у сучасному вигляді кафедру криміналістики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого з криміналістичним музеєм, криміналістичним полігоном, фото- та відеолaboratorіями, обладнаними комп'ютерними класами. На сьогодні академік Валерій Шепітько є обраним академіком-секретарем відділення кримінально-правових наук НАПрН України та курує розвиток кримінально-правового наукового напрямку в Україні.

Важливим стало створення В. Ю. Шепітьком міжнародної спільноти криміналістів – Міжнародного конгресу криміналістів та Інституту судової експертизи та криміналістики, що ставлять мету об'єднання криміналістів у світі з метою популяризації криміналістики та судових наук, а також вирішення наукових та практичних завдань. За ініціативи та редакторства В. Ю. Шепітька було підготовлено перший підручник з криміналістики в незалежній Україні (1998), а також опубліковано «Настільну книгу слідчого» (2003, 2007, 2011), «Довідник слідчого» (2001, 2003, 2008, 2011, 2013), цілий ряд енциклопедичних та довідкових видань навчального, наукового та науково-практичного спрямування. Академік Валерій Шепітько є головним редактором міжнародного науково-практичного юридичного журналу «Криміналіст першодрукований» та співголовою редакційної колегії збірника наукових праць «Теорія та практика судової експертизи і криміналістики». В. Ю. Шепітько тривалий час був ученим секретарем та членом авто-

ритетної спеціалізованої вченої ради Д 64.086.04 у Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого, в якій захистили докторські та кандидатські дисертації кілька поколінь науковців України та інших держав.

Саме тому ця колективна монографія дозволяє ближче познайомитися із академіком В. Ю. Шепітьком, а також відкрити новачії криміналістики та судових наук. У роботі продемонстровано зростання В. Ю. Шепітька як особистості та становлення його як педагога, науковця, організатора науки та Вчителя. Упевнений, що ця книга буде надихати самого ювелера та його колег, учнів та послідовників в майбутньому.

Вихід у світ даної роботи є приводом висловити Валерію Юрійовичу Шепітьку слова щирої вдячності за його внесок в розвиток криміналістики та судових наук в Україні та за її межами, за становлення окремої криміналістичної школи, а також за відкриття нових імен та напрямів в криміналістиці. Окрема вдячність за постійну підтримку, настанови та подаровані наукові ідеї. Валерію Юрійовичу, від імені колективу авторів, щиро бажаємо Вам наукових успіхів, довголіття, здоров'я, щастя та сімейного затишку, а нашій Україні – мирного неба над головою та Перемоги!

*Від імені колективу авторів монографії,
відповідальний редактор
Михайло Шепітько ¹*

¹ On behalf of the Team of Authors of the Monograph, Editor-in-Chief Mykhaylo Shepitko.

Переднє слово*

Пропонована монографія є фактично відображенням історії розвитку та становлення кафедри криміналістики як окремого підрозділу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого крізь досягнення її окремих особистостей, їх ролі у формуванні науки та освіти в Україні. Ім'я академіка Валерія Шепітька є відомим багатьом поколінням юристів України та інших держав, що стало можливим через самовіддану 40-річну працю на кафедрі криміналістики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (стажист-дослідник, асистент, доцент, професор, завідувач). У цьому ж році В. Ю. Шепітько святкує 65-річний ювілей. На кожному кроці своєї академічної та наукової кар'єри Валерій Шепітько демонструє своє патріотичне та відповідальне ставлення до підготовки правників, наукових та освітянських кадрів. Його «перу» належить понад 600 наукових, науково-практичних, навчальних та методичних праць, серед яких є ті, які десятиліттями користуються популярністю серед науковців, юристів-практиків та широкого загалу.

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого пишається тим, що Валерій Шепітько зміг пройти шлях зі студентської лави до Заслуженого професора Університету, бути обраним академіком та академіком-секретарем відділення кримінально-правових наук Національної академії правових наук України, Президентом Міжнародного конгресу криміналістів, стати членом багатьох національних, іноземних та міжнародних громадських об'єднань криміналістичного спрямування, стати відомим криміналістом в Україні та інших державах.

На цьому шляху академік Валерій Шепітько не є самотнім, його підтримує сім'я, друзі, колеги, учні та однодумці, що наочно демонструє підготовлене видання у форматі «*Liber Amicorum*». Ця колективна монографія увібрала в себе нотатки про В. Ю. Шепітька, які містять вітання, слова вдячності та різноманітні акценти щодо результатів взаємодії, створення наукового результату та особливостей продемонстрованого практичного досвіду.

Колективна монографія також містить в собі окремі наукові дослідження, що відображають вплив наукового бачення ювіляра на роз-

* Foreword.

виток криміналістики та судових наук. Слід відзначити, що до колективу монографії увійшли автори, які є відомими представниками криміналістичних шкіл Австрії Азербайджану, Естонії, Ізраїлю, Латвії, Литви, Німеччини, Польщі, Словацької Республіки та України. Це є зайвим свідченням значного впливу академіка Валерія Шепітька на створення позитивного іміджу України та її правових шкіл у світі, підтвердженням високого рейтингу Університету в галузі права.

Слід констатувати, що академіку Валерію Шепітьку пощастило створити потужну криміналістичну школу, до якої входять 4 доктори та 35 кандидатів юридичних наук (докторів філософії), які захистили свої дисертації під його керівництвом або за його консультуванням. Потрібно підкреслити, що його школа охоплює більшу кількість послідовників, оскільки його учнями також є тисячі випускників Університету та юристи-практики, які використовують його криміналістичні та судово-експертні поради щоденно у своїй роботі.

В. Ю. Шепітько є важливою фігурою, що об'єднує колектив кафедри криміналістики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого та Національної академії правових наук України. Це стало можливим через визнання його авторитету, безсумнівні серйозні результати в науковій та академічній сфері діяльності. Саме за безпосередньої організаційної діяльності академіка Валерія Шепітька разом з його попередниками академіком Віолеттою Коноваловою, професорами Олексієм Колесніченком, Віктором Колмаковим та іншими – Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого отримав конкурентноспроможну на світовому рівні та визнану в Україні та поза її межами кафедру криміналістики. Завдяки цьому, студенти та курсанти Університету отримують не тільки теоретичні, але й практичні знання з криміналістики, юридичної психології, судової бухгалтерії, медицини та психіатрії шляхом використання створених криміналістичного музею, криміналістичного полігону, фото- та відеолaboratorій, комп'ютерних класів з відповідним програмним забезпеченням.

Вельмишановний Валерію Юрійовичу, від імені багатотисячного колективу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, прийміть найщиріші вітання з Вашим 65-річчям та 40-річчям науково-педагогічної та громадської діяльності. Ви є прикладом патріотичного та бездоганного служіння Державі та Праву, науковим нова-

тором та ідеологом Вашої улюбленої науки – Криміналістики! На Вас ще чекає велика робота з розвитку криміналістики та судової експертизи в Університеті та Україні, оскільки час, який нам випав, демонструє необхідність відновлення України від російської агресії, забезпечення сталого миру та оформлення європейських прагнень Українського народу в побудові правової, незалежної та демократичної держави. Слава Україні! Героям Слава!

Анатолій ГЕТЬМАН,
*доктор юридичних наук, професор, академік Національної
академії правових наук України, ректор Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого, Заслужений діяч науки
і техніки України ¹*

¹ Anatoliy Getman – Full Doctor of Law, Professor, Academician of National Academy of Legal Sciences of Ukraine, President of Yaroslav Mudriy National Law University, Honoured Worker of Science and Technology of Ukraine.

Вступне слово*

Підготовлена колективна монографія «Нове століття криміналістики та судових наук» є яскравим свідченням глибокого та змістовного внеску академіка Валерія Юрійовича Шепітька у розвиток правової науки в Україні. Участь у цьому виданні представників провідних правових та криміналістичних шкіл України, а також учених з інших держав, підтверджує високий авторитет ювіляра, його міжнародне визнання та беззаперечну вагу в сучасній юридичній науці.

У 2025 р. Валерій Юрійович відзначає 65-річний ювілей від дня народження та 40-річчя науково-педагогічної та громадської діяльності. За ці роки він виховав цілу плеяду учнів і послідовників, створив оригінальні наукові школи, став автором новаторських ідей та практичних рекомендацій, багато з яких втілено у фундаментальних науково-практичних виданнях: «Настільна книга слідчого», «Керівництво з розслідування злочинів», «Довідник слідчого», чисельних підручниках та навчальних посібниках з криміналістики та юридичної психології, а також у міжнародних наукових працях з високим індексом цитування.

Валерій Юрійович невтомно й натхненно працює на благо Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого на кафедрі криміналістики, формуючи сучасну методичну базу для підготовки майбутніх суддів, слідчих, експертів та науковців. Чверть століття він активно розвиває й зміцнює вітчизняну юридичну науку в структурі Національної академії правових наук України: з 1998 по 2024 рр. як завідувач лабораторії «Використання сучасних досягнень науки і техніки у боротьбі зі злочинністю» Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса, а з 2024 р. – як академік-секретар відділення кримінально-правових наук та член президії НАПрН України.

Презентована монографія є унікальною не лише за змістом, але й за форматом. Перша її частина – це наукова мозаїка із поглядів 90 авторів із десяти країн, багато з яких поділилися власними спогадами та характеристиками Валерія Юрійовича, створивши цілісний психологічний та творчий портрет ученого. Друга частина присвячена актуальним викликам сьогодення: трансформації криміналістики й судових

* Introduction.

наук у контексті російської агресії проти України, цифровізації, новітніх технологій і глобальних змін у структурі злочинності та механізмах її протидії. Такий підхід робить монографію справді особливою, цінною і водночас рідкісною – як для науковців, так і для практиків.

Наукова діяльність Валерія Юрійовича вирізняється глибокою принциповістю, винятковою увагою до деталей та вмінням поєднувати теоретичний аналіз з емпіричним і експериментальним підтвердженням. Значущою є й його громадська діяльність, зокрема у межах Міжнародного конгресу криміналістів, що виводить його авторитет далеко за межі нашої держави і сприяє інтеграції української юридичної науки у світовий науковий простір.

Валерію Юрійовичу!

Від себе особисто та від імені всієї академічної правничої спільноти щиро вітаю Вас із видатним ювілеєм! Бажаю невичерпної енергії, нових наукових вершин, плідних ідей та сил для їх реалізації – заради України, її майбутнього, її наукового та правового розвитку. Нехай Вас і Вашу родину супроводжують здоров'я, мир, добробут і благополуччя.

Читачам цього унікального видання бажаю натхнення та справжнього задоволення від знайомства із глибокими науковими здобутками та яскравою особистістю ювіляра.

Володимир ЖУРАВЕЛЬ,
*доктор юридичних наук, професор, президент Національної
академії правових наук України, академік Національної академії
правових наук України*¹

¹ Volodymyr Zhuravel – Full Doctor of Law, Professor, President of National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Academician of National Academy of Legal Sciences of Ukraine.

ВІТАЛЬНІ СЛОВА*

DIVES EST, QUI SAPIENS EST – ТОЙ БАГАТИЙ, ХТО МУДРИЙ¹

Наукова монографія *Liber Amicorum*, підготовлена колективом авторів-представників кращих криміналістичних шкіл України та Європи. Вона є важливим виданням, яке видано на честь відомого криміналіста, академіка Валерія Шепітька. Монографія відображає не тільки внесок ювіляра в розвиток теорії та практики протидії злочинності, розбудови України як незалежної, правової та демократичної держави, але й фіксує розвиток криміналістики в сучасному технологічному світі. Не випадково наукове видання отримало назву «Нове століття криміналістики та судових наук».

Liber Amicorum на честь академіка Валерія Шепітька є ще свідченням давньої дружби між відомими в Україні та закордоном харківської, київської та одеської криміналістичних шкіл – Віктора Колмакова, Віолетти Коновалової, Ігора Постіки, Валерія Шепітька, Валерія Тищенко, Юрія Алєніна, Лариси Аркуші, Олени Цільмак та ін. Багато в чому ці наукові школи мають спільні корені та постійну взаємну підтримку. Нас об'єднують єдині цілі в підготовці кращих юридичних кадрів, спільні наукові дослідження, досягнення та науково-практичні заходи, вектор розвитку наших навчальних закладів. Тому логічною є й участь як співавторів відомих представників криміналістичних шкіл в даному виданні *Liber Amicorum*, яке з латини перекладається як «Книга Друзів».

Академік Валерій Шепітько – знаний криміналіст, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри криміналістики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, академік-секретар відділення кримінально-правових наук Національної академії правових наук України, президент Міжнародного конгресу криміналістів відзначає 65-річний ювілей. В Україні та закордоном Вас знають

* Greetings.

¹ Dives Est, Qui Sapiens Est – The One Who Wise is Rich.

як талановитого вченого та педагога, мудрого керівника, професійного юриста та організатора, громадського діяча.

Харківська, київська, одеська правові школи знають Вас як великого друга та цінують як висококваліфікованого фахівця в криміналістиці, судовій експертизі та юридичній психології, наставника для тисяч випускників, що вже стали практикуючими юристами, щиро, чуйно, відповідальну та порядну людину, яка може пишатися набутим досвідом, професійними успіхами та досягненнями. Ваша наукова принциповість, уміння мислити критично та креативно, завжди вели уперед, допомагали у вирішенні складних теоретичних та практичних завдань. Завдяки наполегливій творчій праці, відповідальному відношенню до роботи Ви здобули заслужену повагу серед колег, студентів, представників юридичної спільноти. Ваша енергійність, людяність, відданість криміналістиці є гідним прикладом для усіх, хто має честь бути з Вами знайомим.

Ви ніколи не зупиняєтеся на досягнутому, завжди сповнені творчими ідеями, постійно ставите перед собою нові цілі та гідно їх досягаєте. Закінчивши з відзнакою у 1986 р. Харківський юридичний інститут, Ви віддаєте всього себе науковій та педагогічній діяльності Національному юридичному університету імені Ярослава Мудрого (стажист-дослідник, асистент, доцент, професор, завідувач) та Національній академії правових наук України (завідувач лабораторії, академік-секретар відділення). За ці роки Ви блискуче захистили кандидатську та докторську дисертації, опублікували понад 600 публікацій з криміналістики, судової експертизи та юридичної психології, підготували 35 кандидатів та 4 докторів юридичних наук, створивши таким чином власну наукову школу криміналістики.

Ваша самовіддана праця високо оцінена присвоєнням звання Заслуженого діяча науки та техніки України, Державною премією України в галузі науки та техніки. Вашими силами розбудовувалася кафедра криміналістики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, готувався чинний Кримінальний процесуальний кодекс, Закон України «Про судову експертизу», створювався Міжнародний конгрес криміналістів, друкувалися відомі фахові видання – міжнародний науково-практичний юридичний журнал «Криміналіст першодрукований» та збірник наукових праць «Теорія та практика судової експертизи та криміналістики».

У Вашому житті було чимало випробувань, але вони тільки загартовували і сприяли досягненню цілей життя. Ваша наукова та практична діяльність – це приклад сумлінного служіння ідеалам науки, держави та суспільства. Ваша енергія заряджає кожного з послідовників на благі справи, а високий професіоналізм і працездатність створюють підґрунтя для нових творчих пошуків та досягнень.

Вельмишановний Валерію Юрійовичу, колективи Національного університету «Одеська юридична академія» та Київського університету інтелектуальної власності та права щиро бажають Вам міцного здоров'я, довголіття, натхнення, оптимізму, нових творчих ідей та плідних здобутків! Мирного неба над головою!

Сергій КИВАЛОВ,
*доктор юридичних наук, професор, академік Національної
академії правових наук України, Президент Національного
університету «Одеська юридична академія», Президент Київського
університету інтелектуальної власності та права, Заслужений
юрист України*¹

¹ Serhii Kivalov – Full Doctor of Law, Professor, Academician of National Academy of Legal Sciences of Ukraine, President of National University «Odesa Law Academy», President of Kyiv University of Intellectual Property and Law, Honoured Lawyer of Ukraine.

Graz, 17 October 2025

ZUM 65. GEBURTSTAG – AD MULTOS ANNOS!^{1 2}

Sehr geehrter Herr Professor Shepitko,

zu Ihrem 65. Geburtstag übermittle ich Ihnen im Namen des Hans Gross Zentrums für interdisziplinäre Kriminalwissenschaften (ZiK) am Institut für Strafrecht, Strafprozessrecht und Kriminologie der Universität Graz die herzlichsten Glückwünsche! Als Präsident der International Non-Governmental Organization «Criminalists Congress» fördern Sie mit außergewöhnlichem Engagement die internationale Zusammenarbeit und schaffen eine Plattform, die Forschende verschiedenster Länder und kriminalwissenschaftlicher Disziplinen miteinander verbindet. Auch unser Zentrum durfte bereits mehrfach an den von Ihnen organisierten Veranstaltungen teilnehmen – wofür wir Ihnen herzlich danken. Ihr unermüdlicher Einsatz, Wissenschaft und Praxis über Grenzen hinweg zu vernetzen, ist gerade in diesen schwierigen Zeiten ein Beispiel von bemerkenswerter Weitsicht und menschlicher Stärke – und wohl ganz im Sinne des (auch von Ihnen in Ihren Publikationen, u. a. V. Shepitko / M. Shepitko, Problems of Teaching Criminalistics in Ukraine, bezeichneten) «Vaters der Kriminalistik» Hans Gross. Wir wünschen Ihnen für die

* До Вашого 65-річчя – ad multos annos!

** For your 65 Anniversary – Ad Multos Annos!

kommenden Jahre Gesundheit, Inspiration und weiterhin so viel Energie und Leidenschaft für Ihre wissenschaftlichen Initiativen.

In aufrichtiger Wertschätzung,

Nina Kaiser
im Namen des Hans Gross Zentrums für interdisziplinäre
Kriminalwissenschaften (ZiK)^{1 2}

¹ Ніна Кайзер – доктор права, керуючий директор Центру міждисциплінарних кримінальних наук Ханса Гроса (ZiK) Грацького Університету (Австрія).

² Nina Kaiser – Doctor of Law, Project Manager of Hans Gross Center for Interdisciplinary Criminal Sciences (ZiK) of the University of Graz (Austria).

Akademie
der **POLIZEI** Hamburg

GRUSSWORT FÜR DIE FESTSCHRIFT FÜR PROF. DR. VALERY SHEPITKO ANLÄSSLICH SEINES 65. GEBURTSTAGES^{1 2}

Ich habe Valery Shepitko zum ersten Mal im September 2023 in Brno (Tschechien) auf dem 19. International Congress «Criminalistics and Forensic Expertology: Science, Studies, Practice» gesehen. Dort wurde ich nicht nur Zeuge, wie die Kriminalistik als universitäre Disziplin gehandhabt und diskursiv betrieben wird, ich registrierte ebenfalls, – und das nicht ohne eine gewisse Bewunderung – wie der 2. Band eines erkennbar wichtigen kriminalistischen Werkes, an welchem dem Vernehmen nach acht Jahre gearbeitet worden war und das offenbar frisch aus dem Druck kam, von Valery Shepitko persönlich an seinen Mitherausgeber Hendryk Malevski und weitere Autoren überreicht wurde. Es handelte sich um das «Textbook of Criminalistics» mit dem Untertitel «Criminalistic Technique and Tactics».

Kennengelernt habe ich Valery dann ein Jahr später in Vilnius auf dem 20. Kongress «Criminalistics and Forensic Expertology». Gemeinsam mit Vertretern aus Polen (für die Polish Forensic Association) und Litauen (für die Lithuanian Association of Criminalistics) diskutierten wir, Valery für den ukrainischen International Criminalists Congress und ich für die Deutsche Gesellschaft für Kriminalistik (DGfK), auf dem Podium über grundlegende Fragen der Kriminalistik und unterzeichneten sodann feierlich eine Erklärung, durch welche die DGfK in das Palanga Memorandum aufgenommen wurde. Zu meiner großen Freude bekam ich den ersten Band des oben genannten Werkes, das «Textbook of Criminalistics – General Theory» geschenkt. Diese litauisch-ukrainische Co-Produktion, in englischer Sprache verfasst

¹ Вітання для Liber Amicorum на честь проф. др. Валерія Шепітька з нагоди його 65-річчя.

² Greeting for the Liber Amicorum for Prof. Dr. Valery Shepitko on the Occasion of his 65th Anniversary.

und 2016 von Valery Sheptiko und Hendryk Malevski herausgegeben, beeindruckte mich sehr und machte mir klar: Hier wird Kriminalistik systematisch erforscht und mit dem Herzen gelebt.

Unser drittes Treffen fand in Rzeszow im Mai 2025 statt und sollte der Vorbereitung der Gründung einer europäischen Föderation nationaler kriminalistischer Vereinigungen dienen, so wie es im Palanga Memorandum vereinbart worden war. Auch wenn die sprachliche Verständigung nicht immer leicht war, hat man sich doch verstanden. Kriminalisten verstehen einander.

Unsere vierte Begegnung hatten wir im September 2025 in Gdansk, und auch hier spürte man – nicht nur auf der gemeinsamen Podiumsdiskussion, sondern auch und gerade abends beim Empfang – die besondere Wärme und Herzlichkeit aller Shepitkos. Ja, die ganze akademische Familie (Vater, Mutter und Sohn Mykhalo) hat sich der Kriminalistik verschrieben.

Auch wenn wir bisher nur wenige Kontakte hatten, kann ich doch feststellen, dass die Kriminalistik in Osteuropa einen ausgesprochen hohen Stellenwert genießt, hochprofessionell gelehrt wird und ein großer Wunsch nach internationalem Austausch besteht, was ich sehr begrüße.

Ich gratuliere Valery Shepitko zu seinem 65. Geburtstag, ich beglückwünsche ihn – auch im Namen der Deutschen Gesellschaft für Kriminalistik – zu einem jetzt schon beachtlichen, kriminalistischen Lebenswerk. Ich bewundere seinen ungebrochenen Optimismus – gerade in diesen, für die Ukraine schweren Zeiten. Möge er auch weiterhin seine Beharrlichkeit und Zuversicht bewahren und noch viele Jahre mit der Kriminalistik im Herzen wirken.

Prof. Thomas E. Gundlach

Dekan der Hochschule der Akademie der Polizei Hamburg und
Präsident der Deutschen Gesellschaft für Kriminalistik ^{1 2}

¹ Томас Е. Гундлах – доктор права, професор, декан Інституту Поліцейської академії в Гамбурзі та Президент Німецької асоціації криміналістики.

² Thomas E. Gundlach – Doctor of Law, Professor, Dean of the Institute of Police Academy of Hamburg and President of the German Association of Criminalistics.

DEAR PROFESSOR VALERY SHEPITKO,

At this special moment, as we celebrate the wonderful anniversary of your scholarly work, and the academic community and beyond pay tribute to your achievements through the publication of this prestigious Jubilee Book/Special collective monograph «The New Century of Criminalistics and Forensic Sciences. Liber Amicorum», I would like to wish you my warmest congratulations and deepest appreciation. This solemn event is not only a summary of your achievements to date, but also a testimony to the lasting legacy you have created.

It is with great pleasure that I recall the moment when, many years ago, I had the honor of meeting Professor Valery Shepitko for the first time in Wrocław. Our first meeting took place at the University of Wrocław during the International scientific conference «Wrocław Symposium on Questioned Document Examination», organized by my Department of Forensic Sciences at the Faculty of Law, Administration, and Economics of the University of Wrocław. This event has become a lasting memory for me. Since then, I have had the privilege of meeting you many times at conferences, not only in Poland but also abroad. Our meetings have always been a great honor for me. The Professor is not only an outstanding scientist, an undisputed authority in the field of forensic science, but also an exceptionally warm and kind person, which I have repeatedly observed both during his inspiring conference presentations and during informal conversations. I would also like to emphasize that it was honor for me to have had the opportunity to collaborate with him on joint research projects, the experience was valuable and inspiring.

It is important to emphasize that the issues he addresses in his work are very importance. They not only enrich the forensic science research framework but also through the diligent dissemination of knowledge shape public awareness and serve the education of future generations. Thanks

to his numerous publications and enormous commitment, the academic community of the University of Wrocław, as well as a wide range of readers, have a unique opportunity to delve into the mysteries of forensics discipline. Among many, I would like to mention at least I'm referring here to the Professor's publications in conference proceedings and special issues of the «New Criminal Law Codification» journal. I would like to express my deepest gratitude for your significant and inspiring contribution to the development of forensic science, and your work is a significant contribution to the development of science that will serve future generations of researchers.

On the occasion of this wonderful anniversary, I wish you, Professor, above all, good health, continued passion for research, many further scientific successes, and the satisfaction of continued fruitful work. May you be accompanied by the universal respect and recognition that are so deeply deserved.

Sincerely yours,
Rafał Cieśla, PhD.
University of Wrocław
Faculty of Law, Administration and Economics
Department of Forensic Sciences
Poland ¹

¹ Рафал Цесля – доктор права, кафедра судових наук факультету права, управління та економіки Вроцлавського університету (Польща).

RES OMNIS AETATIS¹

Вельмишановний Валеріє Юрійовичу! Від колективу юридичного факультету Ужгородського національного університету прийміть щирі вітання із 65-річним ювілеєм!

Срібна Земля більше сорока років знає Вас як патріота України та закарпатського краю. Викладачі та випускники юридичного факультету Ужгородського національного університету вчилися за вашими підручниками та знають Вас як видатного криміналіста та судового експерта. Ви виховали та продовжуєте виховувати покоління українських державників та правників, даєте цінні поради практикам, представникам правоохоронних та судових органів. Вашу благородну справу доповнює наукова діяльність, в якій Ви досягли суттєвих висот, коли спільнота учених обрала Вас академіком та академіком-секретарем відділення кримінально-правових наук Національної академії правових наук України. Ваша громадська діяльність є прикладом того, коли *res omnis aetatis* може розвиватися через неурядові організації, популяризацію криміналістики та судових наук, коли в Україні та поза її межами організовуються авторитетні конференції, конгреси, симпозіуми та круглі столи. Саме на таких заходах Україна та українські правники та криміналісти можуть у повний голос заявити про свої здобутки, продемонструвати свій високий міжнародний та європейський рівень.

Валерію Юрійовичу, Ужгородський національний університет знає Вас як великого друга, двері нашого університету завжди відкриті для кооперації, нових проєктів та ідей. Дякуємо Вам за постійне співробітництво, координацію наукової та освітнянської діяльності.

¹ Справа усього життя (лат.).

У Ваш славний ювілей від усього серця, зичимо Вам здоров'я, щастя, завзятості та енергійності у всіх Ваших благородних справах, успіхів та нових здобутків у ім'я української освіти і науки! Многая і благая літа!

*З повагою,
доктор юридичних наук, професор,
декан юридичного факультету
Ужгородського національного університету,
член-кореспондент НАПрН України
Ярослав Лазур¹*

¹ Yaroslav Lazur – Full Doctor of Law, Professor, Dean of Law Faculty of Uzhhorod National University, Associate Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine.

ВІТАННЯ ЗІ СЛАВНИМ ЮВІЛЕЄМ¹

Вітаю Вас з подвійним ювілеєм – 65-річчям від Дня народження та 40-річчям науково-педагогічної та громадської діяльності!

Всі, хто знає Вас і працює поруч, відзначають і цінують Вашу високу працездатність, вимогливість до себе та інших, невичерпну енергію, принциповість, організаторський талант, вміння з успіхом довести будь-яку справу до кінця. Особисто відзначу Вас як високопрофесійного, досвідченого та вмілого керівника, генератора нових ідей, керманича власної наукової школи, наставника для молодих учених та правників, яскраву особистість та душевну людину. Завдяки вродженому розуму, наполегливості, активній громадській та життєвій позиції, чесності та порядності Ви здобули авторитет та глибоку повагу серед правників і криміналістів України та інших держав. Професійні судді знають Ваші праці з криміналістики, судової експертизи та юридичної психології, вивчають їх та використовують їх у справі захисту конституційних прав громадян.

Ви є видатним ученим та педагогом, робите серйозний внесок у підготовку юристів, координацію наукових досліджень, практичну реалізацію останніх наукових досягнень в криміналістиці. Усе своє життя Ви стоїте на боці закону та верховенства права, захищаєте права людини та громадянина, здійснюєте істотний вплив на розвиток України як правової держави.

Ви досягли найвищих вершин в науці, а ті випробування, які Вам випали, тільки загартували Вас і сприяли досягненню нових цілей. Ваша енергія безмежна, а науково-практична діяльність є прикладом професійного відношення до справи розвитку криміналістики та судової експертизи.

Мені поталанило навчатись у Вас, працюючи поруч. Маю відмітити, що Вам, як педагогу, притаманний унікальний дар спонукати кожного із учнів для подальшої наукової розвідки, знаходити в кожному свої таланти. Перекоаний, що Вашій активності та прагненню пізнавати нове можуть позаздрити молоді колеги.

¹ Greetings with Glorious Anniversary.

Звертаюся до Вас із словами щирої вдячності та подяки за вірне та сумлінне служіння державі та праву, ідеалам науки та суспільства. Від усієї душі бажаю Вам міцного здоров'я, довгих років щасливого життя, любові і шани рідних і близьких, нових творчих успіхів і видатних досягнень в ім'я рідної Батьківщини.

*З найкращими побажаннями,
суддя Конституційного Суду України,
доктор юридичних наук, професор,
академік НАПрН України
Юрій Барабаш¹*

¹ Yuriy Barabash – Judge of Constitutional Court of Ukraine, Full Doctor of Law, Professor, Academician of National Academy of Legal Sciences of Ukraine.